

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 c
 Helyben házas keréva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
 Szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszadélmény
 vagy megmondásra nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Helyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, márcz. 23.

Ügyvédi szavak.

Évente egyszer összegyűlnek az ügyvédek s megvitatják óhajaikat, kívánságait.

Mikor más testületek összegyűlnek, ott is a kívánságokat tárgyalják. Fizetés emelés. Fizetés rendezés. Fizetés kiutalás. Óvadék visszautalás. Aztán jön a többi ügy: egy kicsi a szolgálati pragmatikából és végül a legkevesebb holmi közügyek: tanügyből, jogból stb.

Es mikor összegyűlnek az ügyvédek, azok az emberek, a kiknek fogalmától a közönség nem tudja elválasztani a vastag pennával összerólt költségjegyzéket: ezek az igazságszolgáltatás menetét vitatják meg olyan önzetlen tárgyilagossággal, a minőt ritkán lehet másutt hallani.

Pedig keserves ám manap az ügyvédi pálya. Költségjegyzékkel van ugyan tele, de a behajthatlan költségek jegyzékeivel. A sok ingyen munkát nem is számítom. Hogy egy ügyvéd 3—4 napon át reggeltől estig ott ül az esküdtek előtt, csak hogy egy szegény embert megmentsen az ártatlan elítéléstől; hogy ott a legodaadóbb, szellemet és testet megerőltető munkát fejt ki a felmentő verdict érdekében; hogy azalatt saját egyéb munkái állanak, ha össze nem gabajodnak; és hogy mindezért a nagy munkáért egy vörös krajczárt sem kap, mert szegényvédőnek volt kirendelve: azt a közönség nem tudja, az ügyvédi kar pedig nem

panaszolja fel. Hanem azért mégis az ügyvéd az önzés rendes jelképe.

Nem terjeszkedett ki az ügyvédi kamara közgyűlése az ügyvédi megélhetés egyre jobban feketedő kérdésére sem. Épp oly helyesen mellőzte, mint az előbit. Az ügyvédi szabad, független állással nem fér össze sem a kérés, sem a panaszkodás.

De összefér vele a komoly eszmék felvetése.

Nincs ága a jogi tevékenységnek, a melyben jobban lehetne érezni, minő nedvek keringenek a jogszolgáltatás élő fájában, mint éppen az ügyvédség. Az ügyvéd nemcsak látja az igazságszolgáltatást, mint a közönség, nemcsak elemzi, mint a tudós, nemcsak mozgatja, mint a bíró; az ügyvéd benne él az igazságszolgáltatásban, az ő irodáján át pattognak a bírói ítéletek szikrái, ő érzi első sorban, nem tévedt-e hamis nyomra a szikra s nem sujtott-e igaztalanul? Néha még villámhárítónak is fel kell csapnia s ez ma nem nagyon kellemes dolog, a mikor a bírói villámok némi előszeretettel vonzódnak az ügyvédi villámhárítók felé.

Az igazságszolgáltatásnak azonban még ez, az ügyvédekre nézve fölötte kényelmetlen állapot is hasznára válik. Mert az ügyvédi kar ha helytelenséget tapasztal, rögtön szóvá teszi s állásának függetlensége föltétlenül súlyt kölcsönöz szavának.

Ha a magyar igazságszolgáltatás hiányait meg akarjuk ismerni, olvassuk el az ügyvédi kamarák jelentéseit.

Nagyváradon dr. Schweiger Ede, a kamara kiváló titkára szerkesztett olyan

évi jelentést, a mely ebben a tekintetben is teljes elismerést érdemel.

A modern kor egyik legégetőbb kérdése: a becsület hathatósabb védelme s ezzel a párbajnak gyökeres kiirtása; a büntetőjogi novellának immár elodázhatatlanná vált behozatala; a »fináncz« részéről szintén már napirendhez tartozó jogtalan zaklatások és még a modern jogfejlődés egész sereg követelménye hangosan kérget a kamara jelentésében dr. Schweiger Ede tolla által.

Majd az egyes bíróságok működésének alapos és igen találó bírálata után jön a logikai következtetés: tessék a bírák fizetését felemelni, hogy felemelt igényekkel szólhassunk munkájukról is.

Ime tehát az ügyvédi kar mégis tud kérni: más számára.

Egyet követelnek az ügyvédek maguk számára: a nyugdíj-kérdés megoldását.

Nem állami nyugdíjat kérnek, bár azt is lehetne, hiszen az ügyvéd az államnak a munkáját is hányszor, de hányszor könnyíti meg díjtalanul! Normális igazságszolgáltatást jó ügyvédek nélkül elképzelni sem lehet. És mégis az ügyvédek nem követelnek mást, mint hogy fiatal éveikben összerakhassák garasait s országosan szervezzen részükre az állam nyugdíjalapot. Saját pénzükből, az állam érdekében átdolgozott férfikor után megérdemelt gondtalan öregkor számára.

A ki nem ismeri az ügyvédi állást, olvassa el a nagyváradai kamara jelentését. Abból meg fogja ismerni, mert azok az ott megírt ügyvédi szavak egyuttal ügyvédi tettek is. Dr. K. A.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Háló és horog.

Irtá: Phillips.

Miss Brooke Ada levele — mistress Brookehoz.

November 14.

Kedves mamám! Teljesen igazad volt, amikor azt mondtad, hogy ha a fűrdőszezonban egy brightoni kintű penzióba jutok, valószínűleg a horgomra kerül egy pénzes ifju. De már azt úgy-e nem hitted volna, hogy az álmod olyan hamar teljesedik? Csak három nap óta vagyok Brightonban és máris egy tökéletesen elfogadható fiatal ember van a diadalszekerem kereké alatt. James Campbell a neve, aki eddig a külügyi hivatalban szolgált, de hirtelen nagy vagyonhoz jutott és odahagyta az állását. Hallottam, amint miss Potter, a penzió tulajdonosa elmondta egy ismerősének, hogy Campbellnek legalább évi háromezer font jövedelme van. Feltűnő vonalmat érez irántam, amiről kétségbevonhatatlan bizonyítékaim vannak. Mielőtt idejöttem, állítólag valami Smith kisasszony iránt érdeklődött, aki szintén itt fűrdőzik. Csöndes, jelentéktelen kis leány, úgy hogy talán emlitenem sem kell, hogy a rivalizmusától nem félek. Holnap többet. Szerető leányod: Ada.

Mistress Brooke — miss Brooke Adához.

November 15.

Édes gyermekem! Mondanom sem kell, hogy leveled mennyire elragadott. Ugy látom, hogy teljesen fogtál a dologhoz és neveléshez méltóan mutatkozol. Engedd meg, hogy néhány tanácsot szolgáljak ebben a fontos ügyben. Mindenekelőtt igyekezz rajta, hogy drága jószágodnak lássál. Ha a férfiak látják, hogy rájuk pályáznak, vagy megvadulnak, vagy elmegy mindentől a kedvük. A férfiak kell utánad futni és nem megfordítva. Ha sétálni hiv, három eset közül csak egyszer mondj igent. Aznap, mikor elutaztál, feltűnt előttem, hogy egy kissé sok kenőcsöt használtál csinos fejedem. Meg is akartam mondani, de közbeesett valami. Egyébként jól tudsz bánni a hajdallal úgy, hogy senki sem sejtje, hogy nem egészen valódi. Tapasztalásból tudom, hogy a férfiak kettőtől irtóznak; a hamsz foától és a hamis hajtól. Ami az elsőt illeti, az nem okoz neked gondot, hanem a másoddal okosan bánj. Smith kisasszonytól ne tarts, mert ez olyan »quantité négligeable«, mint ahogy a francziák mondják. Mindzáltal vele szemben is légy óvatos. Az ilyen csöndes, egyszerű emberek rendszerint ravaszak és makacsok. Gondolj erre és tartsd nyitva a szemed. Isten veled, kedves gyermekem. Üdvözlő szerető anyád: Brooke Kára.

Miss Smith Ruth — Miss Soamer Margitához.

November 20.

Kedves Margitom! Szeretném, ha itt volnál. Ha az ember szerencsétlenül érzi magát, nagy vigasztalása, ha van a közelben valaki, akiben bizhatik. Szerencsétlen vagyok, Margitom... Mintegy tízennegy nappal ezelőtt egy idegen nő jött ide, valami miss Brooke. Nagy feltűnést keltett itt. Csinos, nagy leány, szép termete van és bár az arca nem tetszik nekem, azt hiszem, feltűnően csinos. Nagyon élénk, folyton cseveg és úgy látszik, valamennyi férfinak elforgatta a fejét itt a penzióban. Mikor legutóbb irtam neked, elmondtam, mennyire tetszik nekem Campbell ur és hogy mennyire egyezik a természetünk. Campbell ur nagyon udvarias volt velem szemben és kereste a társaságomat. Amióta miss Brooke itt van, minden megváltozott. Mikor megjött, Campbell azt mondta, hogy nem tetszik neki, de most úgy látszik egészen a varázslata alatt van. — Kerül engem és bár udvariasan és előzékenyen köszön, ha találkozunk, de mégis meglátszik rajta a változás. Sértettnek és szerencsétlennak érzem magam. Isten veled. Ruth.

Miss Brooke Ada — mistress Brookehoz.

November 20.

Drága anyácskám! Jobban nem sikerülhetett volna! Mr. Campbell oda van. Megtanul-

Küldöttségek a Házban.

A vidékről tegnap két hatalmas küldöttség is ment a fővárosba, hogy tiltakozzék a katonai javaslatok ellen. *Gödöllőről* mintegy ötszázan érkeztek zászlókkal *Várady* Károly képviselő vezetése alatt. *Apponyi* a delegációk teremben fogadta őket, melyet egészen megtöltöttek. Azt mondta, hogy a kérvényt alkotmányos tárgyalás céljából átveszi. Politikai nyilatkozatot előző állásánál fogva nem tehet, de kéri a küldöttség tagjait, hogy nyugodjanak majd meg abban, amit a törvényhozás határozni fog. *Apponyi* mindjárt ezután a *kecskeméliek* háromszáz tagu küldöttségét fogadta, melyet *Barabás* Béla vezetett. *Barabás* gyűjtő, lelkes beszéd kíséretében adta át az Alföld legnagyobb városa kérvényét *Apponyinak*, aki ezuttal sem mondhatott mást, mint azt, hogy az ő állása mindenféle politikai nyilatkozattal összeférhetlen. A küldöttségek egy részét ezután a karzatokon helyezték el.

A sorozás újabb elhalasztása.

A hivatalos lap tegnapi száma a honvédelmi miniszter rendeletét közli, melyvel a fősorozás a május 4-től június 20-ig terjedő időszakra halasztatik el. A rendeletben azonban a honvédelmi miniszter óvatossággal a sorozás idejét illetőleg az „esetleg” szót használja, ami mutatja, hogy ma még a kormány maga sem tudja, hogy a jelzett időpontig a katonai javaslatokat megszavazzák-e? Erdekes és szokatlan a rendeletnek utolsó, polemikus jellegű passzusa, mely ma a Házban is nagy kavargást idézett elő. Ez a passzus így hangzik:

„Végül kijelentem, hogy ezen, az ismert parlamenti viszonyok kényszere alatt kibocsaított rendelkezésekből kifolyólag úgy a hatóságokra, mint az egyes védőkötelesekre és azok hozzátartozóira esetleg háramló mindennemű zaklatásokért, károsodásokért és másnemű hátrányos következtetésekért a kormány a felelősséget magától elutasítja.”

tam három kedves dalát. Rajong a hangomért. Órák hosszat együtt sétáltunk és az idő kedvez. *Campbell* még nem nyilatkozott, de közel van hozzá. Nincs okom türelmetlenkedni. Minden meglesz magától és egyelőre nagyon boldog vagyok. Ami a hajamat illeti, talán igazad van. Tegnap már sötétebbre árnyékoltam, bár *Campbell* azt mondta, hogy ez a legszebb haj, amit életében látott. A North Streeten egy boltban pompás ruhát rendeltem, amely csak egy kissé drága, tizenöt guineába kerül. Galambszürke, amilyennek *Campbell* szereti. Nagyszerű hajfürdőt rendeztem el a homlokomban, mert a magamé az erős tengeri levegőn felbomlik és nagyon is vékony. Nagyszerűen fog illeni a kalapomhoz. Egyelőre nem írok többet, de készülj el — a legjobbra. Ó, hogy fognak azok a kiállhatatlan *bristowi* lányok irigykedni, ha mint menyasszony térek haza. Pláne mint olyan emberé, akinek háromezer font évi jövedelme van. Csókol: Ada.

Campbell James — Holmes Johnnak.

November 20.

Kedves Jony! Szeretném, ha eljőnnél hozzám szombaton, mert szeretnék veled beszélni. Én nem mozdulhatok innen, mert ide vagyok bilincselve. Az igazság ugyanis a következő: Egy kis tündérelányka elvarázsolott. Menthetetlenül szerelmes vagyok, bár gunyolódtam eddig az efféle bolondságról. *Miss Brooke* ak hívják, akit szeretek. Itt lakik a penzióban és nemcsak az én szememben szép, hanem mindenki annak tartja. Kifogástalan termete van és bá-

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 25.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

Több kisebb jelentőségű iromány előterjesztése után elnök bejelenti, hogy báró *Kaas* Ivor sürgős interpellációt nyújtott be a szocialisták vasárnapi népgyűlése ügyében.

Az interpellációkra ülés végén kerül sor.

A pénteki vérengzés.

Barta Ferencz: Elbeszéli az Egyetem-térnél és a függetlenségi pártkör előtt történeteket, minő brutalitással kaszabolták le a rendőrök a védtelen polgárokat, békés járókelőket. (Gyalázat! Gyalázat! a szélsőbalról.) A lovasrendőrök *Tóth* kapitány parancsára mindenhárom perczen attakot csináltak a Király-utcától a Wesselényi-utczáig, aprítva nőket, gyermekeket egyaránt. (Zaj a szélsőbalon.) A függetlenségi pártkör valóságos kórházzá alakult át, egymás után hordták fel a sebesülteket. Csatlakozik *Rátkay* indítványához és követeli a bűnösök megbüntetését. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Buzáth Ferencz: Midőn ő feliratkozott szólásra, a többség esodálkozott azon, hogy a néppárt segítségére siet a függetlenségi pártnak. Ebből látszik a többség gondolkodása. Mert szóló azt hiszi, hogy amikor a közszabadság megsértéséről van szó, pártkülönbség nélkül kell sietni annak orvoslására. (Ugy van! a balon és szélsőbalon.) O nem is volt ott a tüntetésnél, ámde a reggeli lapokból olvasta azt, képviselőtársai szavukra állították az elmondottak igazságát. Ezt mindenkinek kötelessége elhinni s ebből az látszik, hogy a rendőrség átlépte a jogrendet. Ezt büntetni kell. A mi rendőrségünk politikai szolgálatban áll. A gyaru erre irányul, hiszen a szabadelvű pártból olyan hírek keringöztek, hogy a multkori véres tüntetést a zsidók rendezték *Bánffy* mellett *Szell* ellen, hogy a *Lipótvárosi kaszinó* keze játszott volna közre. Szerinte a politikai halottakat nem kell feltámasztani. A lipótvárosi kaszinó elnök-választására azt mondja, hogy megtalálta a zsák a foltját. (Helyeslés a néppárton.) Csatlakozik ahhoz a felfogáshoz, hogy *Rudnay* kezében nem biztos a polgárság szabadsága. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalon.) Különbönbévarja a miniszterelnök választát a vizsgálatot

illetőleg, azután mondja el véleményét az esetről.

Nessi Pál: A főkapitány, mint az események mutatják, fűtyöl a miniszterelnök rendeleteire.

Hogy a főkapitány mennyire basáskodik, jellemzi a következő eset. Mikor javában folyt a vérontás, a főkapitány nem jelent meg a helyszínen, sőt a hivatalában sem volt, hanem elzárkózva a lakásában, senki részére sem volt otthon, még a belügyminiszternek sem. (Ugy van! az ellenzéken.) Követeli a főkapitány elcsapását, vagy vonja le a miniszterelnök a konzekvenziát. (Zajos helyeslés az ellenzéken.)

Mezőssy Béla: Mint szemtanu beszéli el a látottakat. Mikor *Tóth* kapitányhoz ment, reá az első pillanatban azt a benyomást tette az az ur, hogy nincs normális állapotban. Azt kérdezte *Tóth* kapitánytól: Mit vétett önnek a fiatalság? Azt felelte, hogy megdobták. Kérték őt, hogy legalább egy negyedórára vonulassa félre a rendőrséget, hogy elvonulhasson a tömeg, mint tette azt délután *Czajlik* kapitány. Erre *Tóth* így felelt: Én önökkel nem tárgyalok, nekem felsőbb parancsom van a tömeg szétosztatására. Es ismét megindult a vérengzés. A rendőrségnek kövvel való dobálása mese. A miniszterelnök kijelentette, hogy *Rudnay* utasította volt arra, hogy a fiatalssággal humanusan bánjanak. Kérdés az, hogy *Rudnay* továbbította-e a miniszterelnök intézkedését. Tárgyilag akar lenni és a maga nevében csak azt követeli, hogy azok, kikre kiderül, hogy bűnösök, büntetessenek meg. (Helyeslés jobbról.)

A miniszterelnök azt mondotta: Nem enged a képviselőházból konventet csinálni. (Helyeslés a jobboldalon.) Nem lesz ebből konvent, mert a többség nem a nép akarata. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) A magyarnál ninesen szelidebb, békétförőbb nemzet, kinek vannak itt forradalmi törekvései? (Kiáltások a jobboldalon: *Lengyel Zoltánnak!* Ellentmondások a szélsőbalon.)

Ha *Rudnay* a rendeletet tovább nem adta, kötelességet mulasztott, s pusztulnia kell.

Rákosi Viktor: A Wesselényi-utczai eseményeket beszéli el. Erdekes, hogy a rendőrségek hogyan vélekednek a képviselői immunitás felől. Maga egy rendőrkáplár így nyilatkozott neki akkor este a többi rendőrök előtt: *Fuk* ezt ne üssétek, mert képviselő, de taszigálhatjátok. (Dortilség.) Amde a rendőrség tudja, miként lesz immunis: leveszi a számot. A rendőrök valósággal meg voltak vadulva, ők maguk gázolták el tisztjeiket, több rendőr meg

jos arca, de amit leginkább bámulok rajta, aranyzóke haja. Nagyon okos, de egyszerűsmind egyszerű gyermekes természetű. Nem olyan, mint a többi cziczomás bábok, akiket lépten-nyomon találni. Eddig még nem nyilatkoztam előtte. Néhány hónappal ezelőtt már az volt a tervem, hogy megházasodom, de eddig még nem találtam magamhoz való nőt. Volt itt egy csinos, csendes, distingvált kis leány, *Smith* kisasszony, akihez azt hittem, vonzódok. Amióta azonban *Miss Brooke* jelent meg a színen, többé nem is gondolok reá. Kivánj, öreg, sok szerencsét barátodnak: *Jim*nek.

Mistress Brooke — miss Brooke Adához.

November 21.

Kedves Adám! Levelednek nagyon megörültem. Ugy látom, hogy ügyesen játszod kis játékaidat. — A tanácsomra már nincs is szükséged, de hogy mégis valamit mondjak, azt ajánlom, hogy *Campbell* ur iránt most több vonzalmat mutass mint eddig, szóval bírd rá, hogy nyilatkozzék. A dolgot nem szabad huznivalasztani. Türelmetlenül várom újabb leveledet. Szerető anyád.

Miss Brooke Ada — mistress Brookehoz.

November 30.

Kedves anyám! Borzasztó hírem van a számodra. Alig tudom fogni a tollat, hogy leírjam ide. Rettenetes dolog történt ma. Mindennek vége. *Campbell* urral reggeli előtt a tengerre mentünk sétálni. A tanácsodat híven követtem. Alig hogy elhagytuk a házat, melegeb-

ben kezdett szólni és így értünk a tengerpartra. Hűvös idő járt és más körülmények közt eszembe se jutott volna, hogy ilyenkor a tenger partjára menjek sétálni. Egyszer csak *Campbell* megszólalt:

— Már régóta megszerettem volna önnek azt mondani, ami a szívemen fekszik . . .

Kissé elhallgatott és én megremegtem a nagy várakozástól. Ebben a pillanatban a szél elkapta a kalapomat a hajfürdővel együtt. *Campbell* ur mindkettőnek utána futott, de azt hiszem százéves koromban sem fogom ellefejtteni, hogy micsoda ucdorodással hozta vissza a dolgokat. Közel voltam az elájuláshoz. Haza tértünk anélkül, hogy egy szót is váltottunk volna. A reggelinél nem jelent meg. Olé bánatos Adám.

Campbell James — Holmes Johnhoz.

Kedves Jony! Bolond ficzkónak, vagy éppen szelkakashoz fogsz csufolni, hogy forgok, mihelyt a szél egyet fordul. *Miss Brooke* iránt való szerelmem teljesen elmúlt. Csalódásom okát sem neked, sem senkinek a világon el nem fogom mondani, csak azt jegyzem meg, hogy a kisasszonynak sem a jellemét, sem a hírnevét nem érinti. Egyébként pedig megkértem *miss Smith* kezét, akiről már irtam neked. Hü barátod: *Jim*.

Miss Brooke Ada távirata — mistress Brookehoz.

Mindenek vége. Este joevoek. Kueldj kecski állomásra. Tovább maradni czéltalan.

annyira belejött a vagdalkozásba, hogy mikor már nem volt tüntető kit aprítson, a lámpát tötötte. (Nagy derűtség.)

Csatlakozik Rátkay indítványához. (Viharos helyeslés, taps az ellenzéken.)

Lengyel Zoltán: Elmondja, miként támadta meg őt a rendőrség az ifjuság élén. Erre ő elkergette a rendőröket onnans nem engedte, hogy ontsák az ifjak véréit. Egy vagdalkozó rendőrt meg is vert a botjával. Ez elszaladt a többiek közé, de nemsokára attakot vezettek ellenük, sőt a rendőrök azt kiáltották: üssétek Lengyel képviselőt! (Nagy mozgás a szélsőbalon.) Ő az ifjuságot védte ameddig csak lehetett, revolverrel lett volna képes lelőni azokat a gazembereket, ha lett volna nála revolver. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Ioánka Oszkár: Ez is helyes?

Rákosi Viktor: Ha majd Ivánka ur lesz a főkapitány, akkor nyilatkozzék!

Lengyel Zoltán: A rendőrség a képviselőket sem kimélte. Midőn egy 10 óra után vagy huszan képviselő elhagyni akartuk a pártkört, a lovasrendőrök ellenük is attakot rendeztek és Reich Aladárt izoltálták is. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Kubik Béla és Gajári Ödön személyes kérdésben történt felszólalása után

Elnök: Az ülést 10 perczre felfüggeszti.

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

A nagyvárad ügyvédi kamara vasárnap délelőtti tartotta évi közgyűlését a városháza nagytermében.

Hlatky Endre elnökölt.

Jelen voltak:

Dr. Berkovits Ferencz alelnök, dr. Schweiger Ede titkár, Ficzek Lajos pénztárnok, Szacsay Ákos ügyész, Frankó Endre, dr. Gyémánt Jenő, dr. Váradi Ödön, Kovács Béla, dr. Adorján Emil, Keledy József, Valdman Márton, Rothman Jakab, dr. Fenyő Sándor, dr. Wallner Ödön, Fássy Lajos, Zigre Miklós, Erdélyi József, dr. Thury Kálmán, Imrik Gusztáv, dr. Beudek Vilmos, Jancsó Dezső, dr. Várnai Ferencz, dr. Miheli Lajos, Miheli Adolf.

Hlatky Endre megnyitja után a múlt évi számadásokról a jelentést, valamint a folyó évre szóló költségvetésirányzatot, melyeket dr. Schweiger Ede titkár terjesztett elő, egyhangúlag elfogadták.

A jelentésből felelőjük, hogy az ügyvédi segélyalap jelenleg 25744 korona 46 fillér.

Ezután dr. Schweiger Ede olvasta fel az ügyvédi kamara által az igazságügyi miniszterhez felterjesztendő jelentést.

A jelentés kiemeli, hogy a nagyvárad több emberfeletti munkát végez, égetően kellene ide még egy tanácselnök s egy bíró.

A törvényszék működéséről megjegyzi, hogy a telekkönyvi osztályt kivéve, az ügymenetben hanyatlás mutatkozik. Ennek oka az, hogy az új bünvádi perrendtartás elvon sok munkaerőt, mert a polgári bírák beosztatnak a büntető szakhoz kiegészítő bíráknak, s az esküdt-széki és főtárgyalás is sok munkaerőt von el a polgári szakoktól.

Hangsúlyozza a jelentés, hogy a becsület nincs védve a büntető törvénykönyvben, mert az 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetés nem elég megtorlás, némely megalázó cselekményért. A becsületet hatályosabban kellene megvédeni.

Elismeréssel emlékszik meg a jelentés a Nagyvárad városi, vidéki, nagyszalontai, tenkei járásbírói gyors és kiváló ügymenetéről, ellenben a székelyhídi, b.-ujfalui járásbírói ügymenetét a telekkönyvi és végrehajtási ügyekben lassúnak találja, minek oka az, hogy nincs meg a szükséges létszám. Kéri a jelentés, hogy az egyes járásbírói épületei, melyek főleg Belényesben, Magyar-Cséknán, Tenkén igen rossz karban vannak, sürgősen kijavíttassanak.

Kívánja a jelentésben a kamara, hogy a bírák fizetése jelentékenyen emeltesse, hogy a bírák anyagi gondoktól menten szentelhessek magukat nemes hivatásuknak.

Sürgeti a büntető törvénykönyv novellájának behozatalát, vagyonátviteli illeték ki-

állítását, az ügyvédi rendtartás novellájának eldöntését, az ügyvédi nyugdíj-kérdés megoldását s e mellett találóan rámutat a pénzügyigazgatás terén mutatkozó visszasságokra, hogy a dologi végrehajtások czéltalanul vitetnek keresztül, az ingatlanokra ugyanazon adó többször is beszedetik s ezen állapotok megjavítását sürgeti.

Dr. Gyémánt Jenő szólott a jelentéshez elsőnek, örömet fejezi ki a felett, hogy a jelentés a bírák fizetésemelését sürgeti és azon alapos, nagy gondnal megirt jelentésért dr. Schweiger Edének köszönetet mond.

Dr. Adorján Emil rámutat arra, hogy a Curia a bünvádi perrendtartást és a választási törvényt ítéleteiben mereven alkalmazza, köti magát a formalitásokhoz s a Curia e magatartása joggal aggaszthatja a szakköröket. Kívánja, hogy ennek adassék kifejezés a jelentésben. Majd az esküdtzéki bíráskodásról emlékezik meg, kifejtve, hogy ezen intézmény teljesen bevált.

Miheli Adolf indítványozza, hogy az esküdt-bíráskodásról szóló vita a jövő közgyűlésre halasztassék, a jövő közgyűlésen vitatná meg a kamara, hogy az esküdtzéki intézmény bevált-e, vagy nem. A tartalmas titkári jelentésért ő is köszönetét fejezi ki.

Dr. Várady Ödön felelőli, hogy az évi jelentésben meg volna említendő a nagyvárad Jogász-egylet működése, mert az ügyvédi kamara tagjai közvetlen tapasztalatból tudják, hogy jogélet fejlesztésében az együletnek jelentékeny része van. — Minthogy az egyület az ülésen felhangzott felolvasásokat a jövőben is kiadni szándékozik, mihez azonban elegendő anyagi ereje nincs; hogy irodalmi kiadványai számát emelhesse, anyagi támogatásra volna szüksége. Indítványozza tehát, hogy a közgyűlés az igazságügyminisztert kérje fel, hogy ezen egyület évi segélyben részesítse és könyvtára részére jogi kiadványait megküldje.

A közgyűlés Hlatky Endre és Miheli Adolf felszólalásai után elhatározza, hogy amennyiben a Jogász-egylet ily irányú kérelmet fog a miniszterhez intézni, azt készséggel fogja a maga részéről támogatni.

Hlatky Endre elnök tette meg ezután a felhangzott felszólalásokra észrevételeit. — Igen talpra esett érveket hoz fel a mellett, hogy az esküdtzékek működése áldásos, hogy az teljesen bevált és kiemeli, hogy már némely ügyvédi kamara ki is fejezte évi jelentésében ily irányú véleményét. Tüzetesen foglalja össze az esküdtzékek elleni kifogásokkal s kimutatja, hogy ezek nem állhatnak meg.

A közgyűlés az elnök szép beszédét megéljenzte és az elnök éltetése közben osztott szót.

UJDONSAGOK.

A főgimnázium matinéja.

Hogy a középiskolai önképzőkörök mily hasznos szolgálatot teljesítenek a magyar kultúrának, fényes példáját látjuk a kath. főgimnázium vasárnap délelőtti matinéjában, melyet az ifjuság az Eötvös önképzőkör és a zeneegyesület javára rendezett.

A tartalmas műsor minden egyes száma arról győzte meg a megjelent nagyszámú előkelő közönséget, hogy az ifjak tanulmányaik mellett igen szép művészi képzettségre tettek szert. Minden szám zajos sikert aratott, de legközelebből a dalárda gyönyörű éneke hatott a közönségre, miért őszinte elismerés illeti Smetka L. Odont, a rend kiváló tanárát, ki fáradságot nem kímélve ritka türelemmel és ambícióval emelte a mintegy 60—70 tagból tagból álló dalárdát az énekművészet ily magas fokára.

A matiné a zenekar játéka vezette be, mire Strébely Gyula VIII. o. t. önképzőköri elnök tartalmas megnyitót mondott, melyben az önképzés szükségességét hangoztatta. Azután Lukács Béla VII. o. t. Várady Antal Tanu című költeményét szavalta hatással, kelő szízzemmel. Hirschmann Gyula VIII. o. t. hegedűszólót játszott, általános tetszést aratva biztos játékkal. Majd Strébely Gyula olvasta fel Hen-

del Ottó VIII. o. tan. »Harangok« című elbeszélését.

Ezután a műsor kiemelkedő pontjaként az ifjusági dalárda énekelte el Lavotta János szerzeményét: »Dal a reményhez«, megtoldva a zúgó tapsvihár után a magyar dalköltészet néhány igaz gyöngyével.

A tetszészaj csillapultával Frankó Sándor VII. és Waldmann Iván VI. o. tanulók Alard D-dur Symphoniáját játszották hegedűn. Frankó művészi jálékat a Kath. Szabad Liceum mult estélyéről ismeri a közönség. Most is bámulatra ragadta a közönséget fenomenális tehetsége. Zajos tapsokat arattak a fiatal zeneművészek. Ezután Grósz Ernő szavalt Kiss Józseftől, majd Lukács Béla zongorázott, mire a zenekar ambíciózus zenetanárunk, Várady Aladár indulóját játszotta el méltó befejezéskép.

Az előkelő közönség zsnfolasig megtöltötte a gimnázium disztermét, ott láttuk dr. Beöthy László főispánt, Steinberger Ferencz, Grócz Béla, Fetser Antal, Széchenyi Jenő kanonokokat stb.

A matiné a következő felülfizetések történetek, melyekért a rendezőség hálás köszönetét nyilváníja:

Steinberger Ferencz 10, Grócz Béla 10, Laurán Agoston 10, N. N. 5, Novotny S. Alfonz 4, Bunyitay Vincez 4, dr. Dóry Ferencz 4, Fetser Antal 3, dr. Schiff Ernő 3, Horváth Mártonné (B. Pest) 2, Lopusny Gyula 2, Heiling József 2, Andrassy János 1, dr. Károly Irén 1, dr. Kolozsvary Béla 1, Beke Boldizsár 1, Széchenyi Jenő 1, Hill József 1, Kertész Miksa 1, Somogyi Károly 1, Mura Fülöp 1, Váradi Mór 1, Peiser Károly 1, Marosán Demeter 1 korona.

TAJÉKOZTATO.

Márcz. 24. A Szépészeti és közlekedési szakbizottság ülése a városházán d. e. 9 órakor.

Márczius 27. A gyermekmenhely építése ügyében árlejtés a városházán d. e. 12 órakor.

Márcz. 29. Kath. Szabad Liceum előadása.

Ápril 5. A tisztviselők »Otthon«-ának közgyűlése d. e. 4 órakor.

Ápr. 18. Kath. Szabad Liceum zárúnnepélye.

* Személyi hír. Vay Sándor gróf ismert fővárosi író, ki mint Justh Károly vendége néhány napot Nagyváradon töltött, tegnap visszautazott Budapestre.

* Az állam nem ad semmit. Nagyvárad város köztai igen elhagyatott állapotban vannak. Ezeknek a külső utaknak rendbe hozatala háromszázezer koronába kerülne. Köszeghy József városi főmérnök javaslatára Nagyvárad városa öt évre évi 50,000 korona segélyt kért a kereskedelmi minisztertől. A válasz már megérkezett. A miniszter nem ad egy krajczárt sem Nagyváradnak, mert több hasonló város már kért a rendelkezésre álló alaptól segélyt, elodázhatlan szükségleteinek fedezésére s ezek kérését teljesíti és így Nagyváradnak mi sem jut. — Egyben nem hagyja jóvá a köztai alap 1903—1904. évi költségvetését. Több kifogást emel a budget ellen; pl. a személyzeti kiadásokra felvett 20,000 koronát túl magasnak találja.

* Járvány miatt. A nagyvárad m. kir. állami gyermekmenhely gondnoksága a tisztii főorvosi hivatal véleményezésére a jelenleg városunkban uralkodó kanyaró járvány folytán a következő intézkedéseket tette: Mindaddig, míg a járvány megszüntetve hivatalosan kimondva nem lesz — a vidékről felvétel czéljából jelentkező gyermekek beszállítását eltiltja, kivéve azon legűrgősebb eseteket, melyek halasztást nem tűrnek. Az egyes családoknál elhelyezett gyermekek tápdija jövő hó 1-5 napjaiban posta újján fog eszközöltetni, hogy a pénzért máskor személyesen jelentkezők csoportosulása s így a járványnak szerte szét huzcolása elkerültesse. Ugyancsak elhagyandó a helybeli városrészben kihelyezett gyermekek rendszeres havi orvosi felülvizsgálata, úgy hogy csupán a már megbetegedett gyermekek orvosnál jelentkezése leendő szükséges.

* **Az irgalmas-rend helyettes főnöke.** Fűsy Szaniszló halálával tartományi főnök nélkül maradt az irgalmas-rend magyarországi tartománya. Mint értesülünk, a rend képviselője mindjárt a boldogult provinciális temetése után összeült s addig, míg a nagy káptalan a rend statútumai szerint két év múlva provinciális választású **Túróczy Kornél**, pozsonyi házfőnököt választotta helyettesül, kit már a rend generálisa is megerősített.

* **A pápa trónörökösünkről.** A pápa a napokban vette át Ferencz Ferdinánd főhercegnek képét, amelyet az osztrák katolikus iskola-egyesület küldöttsége adott át neki. A főnemesi családok tagjaiból álló küldöttséget a trieszti püspök vezette. A pápa a küldöttségnek válaszul hangosan és élénken azt felelte, hogy Ferencz Ferdinánd főherceg az ő kedvence, semmivel sem szerezhette volna neki nagyobb örömet, mint a mielőtt Isten és emberek körül annyi érdemmel szerzett katolikus iskola-egyesület most részesítette, a midőn a trónörökös képét ebben a pillanatban és ebben a formában átadta neki. Ez a figyelem nagyon drága az ő szívének és zálogát látja benne annak, hogy a főhercegnek az egyház és a pápa iránt való gyermeki érzelmé soha sem fog megszűnni. A főherceg az életnagyságu képen lovastábornoki egyenruhában van lefestve.

* **Bároi rangra emelés.** Ő Felsége a hivatalos lap vasárnapi számában közölt legfelsőbb kéziratú felsőpulyai **Rohonczy György** altábornagynak és törvényes utódainak, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából a magyar bároi méltóságot díjmentesen adományozta.

* **Kanonoki kinevezések.** Az apostoli király Ő felsége **Boromissza István** kisebb papnevelői igazgatót a kalocsai káptalanhoz mester kanonokká, — **Vicsák György** újbányai plébánost a beszercezi, — **Breznyák János** nagyszalóki és **Murdzsák József** órabcsai plébánosokat a szepesi káptalanhoz tiszteletbeli kanonokká nevezte ki.

* **Tisztítsák a járványfészkeket.** A kanyaró járványt kimondta Nagyváradra a közegészségügyi bizottság s tegnap már az összes elemi iskolákban és óvodákban szünetelt az előadás. Dr. **Baróthy Akos** főorvos tegnap tett előterjesztésében hivatkozva a járványra, kéri a tanácsot, hogy a Városligeten szüntessék be a személtlerakást, továbbá a Páris-patak, Széles-utca, Fácán-sor és Téglavető-utca árkait azonnal tisztítsassák ki. Talán helyénvaló volna, ha Vizvezeték-utca megzöldült pocsolyáit is kiakarítanák a nagy meleg beállta előtt. Különben hisszük, hogy a tanács azonnal eleget tesz a főorvos kérésének.

* **A gázgyár felrobbant épülete.** A nagyváradai gázgyár felrobbant gépháza helyén jelenleg egy ideiglenes épületben van elhelyezve a gáztisztító szerkezet. A városi tanács ezt a falalkotmányt közveszélyesnek tartja, miért is felhívja a gázgyár igazgatóját, hogy 15 nap alatt megfelelő állandó épületre adja be a tervrajzot, s kérje az építkezési engedélyt.

* **A Városliget felügyelete.** A Városligetből sétateret akar csinálni a város, de a mostani felügyelet mellett ezt soha sem éri el. A városi főmérnök beadványában pauaszolja, hogy a szekeresek keresztüljárják a gypet, csak hogy közelebb jussanak az utcákba, a közel lakók pedig a ligetre hordják ki a szemetet. A rendőrök a felszólításra egyszerűen azt felelik, hogy a szekeresek önkényének meggátolására nem lettek utasítva. A főmérnök kéri, hogy a Városligetre egy őrt állítson a város, a rendőrséget pedig oktassák ki, hogy miként járjanak el a szekeresekkel. Mindkét kérés nagyon helyes és szükséges.

* **Tisztviselők tanulmányuton.** Nagyvárad város törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén végleg kimondta, hogy a szikvizadót folyó évi július 1-től házikézelésbe veszi. A városi tanács a szikvizadó kezelésének és a házadómentes-ségnek tanulmányozására **Ragány János** főszámvevőt és **Lukács Ödön** adóügyi tanácsnokot tanulmányutra küldte ki. A két tisztviselő már Aradon, Temesvárott, Szegeden tanulmányozta a két fontos kérdést, s tegnap visszatértek Nagyváradra. Ma ismét utrakelnek, Győrbe, Pécsre és Pozsonyba mennek hasonló célból.

* **A csékei választást nem támadják meg.** A magyarcsékei kerületben múlt hó 24-én **Papp János** megyei főjegyző szabadalvüparti győzelmével végződő képviselőválasztás legközelebb végleg befejezést nyer. E hó 26-án jár le a petíció beadásának határnapja s mint értesülünk, a vesztes párt választói nem támadják meg a mandátumot s így Papp János végleg igazoltatni fog.

* **Elbocsátás a honvédségtől.** A honvédelmi miniszter **Simonchich Ferencz** és **Kiss Sándor** nagyvárad 4. honvédegyalozredbeli hadnagyokat tiszti rendfokozatuk megtartása nélkül saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

* **A Városliget fái.** A Városligetet pár hónappal ezelőtt visszaadta a városi tanács **Rátkay József** kezelésébe, mert belátta, hogy pénz nélkül nem tud mit csinálni a területtel, s az visszasüllyed régi elhagyott állapotába. Allítólag Rátkay József most kivágatott a ligeten egy nagy fát, s eladta 20 koronáért. A városi tanács tegnapi üléséből felhívta Rátkayt, hogy a fa árát 3 nap alatt szolgáltatassa be a városi pénztárba. Ahhoz, hogy jogos volt-e a fa eladása, most nem szólunk, csupán azt a kérdést vetjük fel, hogy a Rhédey-kertbe vezető régi uton és a Rhédey-kertben kivágott és eladott rengeteg fa százakra menő összege befolyt-e a városi pénztárba annak idején hiánytalanul?

* **Varróleányok gyűlése.** Ugyancsak vasárnap délután tartották meg a varróleányok gyűlést a Feketesas nagytermében. Szűszhocz Sándor ismertette a varróleányok szomorú helyzetét. Havi 12—14 forintért napi 12 órát dolgoznak. Felkéri a jelenlévőket, hogy szervezkedjenek. Rátért ezután a szónok, hogy az iparfelügyelő nem ügyel arra, hogy majdnem az összes varrodákban megszűnik a vasárnapi munkaszünetet, sem arra nem ügyel, hogy 10—12 éves tanulólányok 13—14 órát dolgoznak naponta. A benyújtott határozati javaslatot egyhangulag elfogadták, mire a gyűlés több felszólalás után véget ért.

* **Elektro-technikai tanfolyam.** A Nagyváradon megtartandó elektro-technikai tanfolyam ügyében a m. k. technológiai iparmúzeum **Mezey Bertalan** szaktanárt bizta meg, aki szombaton Nagyváradra érkezett és vasárnap délelőtt 10 órakor a nagyváradai ipartestület hivatalában a villamos szerelői tanfolyam tárgyában, az ő közbejöttével értekezletet tartottak, amelyen az ipartestület elnökségén kívül a kereskedelmi és iparkamara titkára és számos iparos jelent meg. Az értekezleten megvitatták és végleg megállapították a Nagyváradon létesítendő tanfolyam módozatait, amelyekhez képest a miniszterhez jelentést tesznek.

* **Megszűnt sztrájk.** A lakatos segédek tegnap 6-órán r. főkapitány előtt tartott újabb tárgyaláson végre békés megállapodásra jutottak a munkaadókkal s a segédek ma, kedden már munkába lépnek azon mesterekhez, akik az órai bérfizetést elfogadták.

* **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszter **Szűts Sándor** bakonyiszei segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

* **Gyönyörű mákvirág.** Dombi László műkőszőrüs 13 éves Sándor nevű fia tegnap délután, miután apjának pénztárcájából két darab 100 koronás és 1 drb. 20 kor. bankjegyet ellopott, hazulról nyomtalanul eltűnt. Nyomozás folyamatban.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 158

Igazságszolgáltatás.

Királysértő paraszt.

Szurkás József várfancsikai paraszt a múlt év októberében korcsmai idogálás közben elmékedni kezdett a czimborák előtt a világ folyásáról és ugyancsak cifra jelzők kíséretében fejezte ki elégedetlenségét.

A kisebb mindennapi vesződségek után, az adó és holmi nagyobb dolgokról is szó esett, a jegyző és a tiszteletes uramék után a királyra is rákerült a sor. Figyelmeztették a czimborák, hogy veszedelmes Ő felségéről ilyes véleményeket a szélnek eregetni, de Szurkás uramban nagyon meggyűlt a keserűség és minden uton kifelé törekedett, nem hallgatott hát a pajtások jótanácsára, hanem még ékebb szövírágokkal beszélt a hatalomról és megvető kicsinylésének drasztikus kijelentésekkel adott nyilvánulást.

Mivel pedig a király legközelebbi szolgálai, a kikkel hébe-hóba neki is volt összeütközése, — a csendőrök; — hát ezeket is megüszte egy néhány becsületsértő szóval. De mert a csendőrök közelebb vannak mint a király, hát hamarabb is értésükre esett a Szurkás uram beszélgetése.

Az eset a törvényszék elé került és tegnap tárgyalta a nagyváradai törvényszék büntető tanácsa. Szurkás uram tagad és mire sem emlékezik, mert hiszen sok ital volt benne. De ha egyebet nem is, de a csendőrök sértéseit rá bizonyították Szurkás uramra és ezért 2 napi fogházat és 20 korona pénzbírságot kapott büntetésül.

Drága vacsora.

Ott állott az erdőszélben a Henkeresre vezető út mentén **Rossie** Mitru erdőkerülő zsuppkunyhój, a hova a múlt őszön **Duma** Stefan és **Valér** a szakadó eső elől bemene-kültek.

A két kifáradt embert váratlan kísértés lepte meg a csöszkunyhóban. Egy alig megkezdett sajt és kenyér, tele butykos pálinka rejtezkedett a puha szénában.

A két ember nem sokáig tanakodott, hogy engedjen-e a kísértésnek, hanem hozzáfogott a sajtóstóláshoz és alaposan bevacsoráltak.

Évés közben úgy megjött az étvágyuk, hogy nem tudtak megválni a sajtól, hanem mikor már nem bírtak többet belőle elfogyasztani, a maradékot a tarisznyába pakolták.

A reggel előkerülő **Rossie** Mitru mit sem talált a heti elemőzsiából, de sejtette, hogy Dumáék pusztítottak kunyhójában, mert még az éjszaka találkozott velük. A gyanu beigazolódott, mert a csendőrök előtt csakugyan beismerték Dumáék, hogy ők voltak a hivatlan lakmározók.

Tegnap aztán számon kérték tőlük a törvényszék büntető tanácsa előtt a lopott vacsorát és busás árt szabtak rájuk 8 és 6 havi fogházbüntetéssel.

Megvádolt jegyző. *Bezsán* János czéczkei lakos sehogysem volt megelégedve a jegyzőjével: *Besenyei* Kálmánnal. Mindenfelé panaszkodott a jegyző ellen, hogy igaztalanul bánik a néppel. Egyebek közt őt is 10 napig ártatlanul elzáratta. Ennek a költött basáskodásnak a híre eljutott a jegyző ur felebbvalóiboz is és *Besenyei* Kálmánt kérdőre vonták. A vizsgálat beigazolta, hogy *Bezsán* János vádjai-ból mi sem igaz. Erre aztán a jegyző hamis vád czimén bűnvádi feljelentést tett *Besán* ellen. Tegnap tárgyalta a törvényszék büntető tanácsa ez ügyben és *Bezsán* vádjai ismételtén rágalomnak bizonyultak, s ezért a törvényszék 2 havi fogházzal büntette az elégedetlen *Bezsánt*.

EGYESÜLETEK.

A kath. legényegylet közgyűlése.

— Uj egyleti helyiség. —

Fontos messzire kiható ügyben tartott vasárnap délután rendkívüli közgyűlést a helybeli kath. Legényegylet. Sokan jelentek meg a közgyűlésen az egylet pártoló tagjai közül, köztük számosan az intelligenciából, kik melegen érdeklődnek az iparos ifjak iránt.

A gyűlésen dr. *Vucskics* Gyula plébános elnökölt, jelen voltak: *Novotny* S. Alfonz, *Pácz* Sándor, *Sztarill* Ferencz, *Martoncsik* Lajos, *Pálffy* Béla, *Milibák* József, *Buzásy* József, *Tátray* Sándor, dr. *Szolnok* Jenő, *Morvay* Vilbald, *Steininger* Sándor stb. és igen sokan az ifjuság sorából.

Elnök örömmel jelenti a gyűlésnek, hogy hosszas tárgyalások után sikerült az egyleti ház megett a várostól egy kis telket szerezni, melyen most már alkalmas egyleti helyiséget lehet létesíteni. A telek árát — 1400 korona — az egyletnek egy régi nagy jötevője, *Vinkler* József v. püspök fizette ki, mit hálás köszönettel vesz tudomásul a közgyűlés. A telek ujesztendő óta tulajdonát képezi az egyletnek, telekkönyvezésére megtették a lépéseket.

Ezek után előterjesztette elnök a rendkívüli közgyűlés tárgyát, az egyleti helyiség átalakítására, illetőleg építésére vonatkozó tervet és költségvetést, melyet *Sztarill* Ferencz építész készítet.

E terv szerint a magtár lenne átalakítva nagyteremmé (23 méter hosszú, 6 1/2 m. széles), elibe egy kis előszoba van tervezve, háta megé az új telekre egy nagyobb szoba rendez tanítások, gyűlések, dalárda s más efféle számára, aztán egy nyitott veranda jön és a tekepálya. A költségek 7560 koronára ragnak, melyből az építész 15%-et enged.

Majd a költségkifedezetére vonatkozólag terjesztette elő indítványát az elnök, mire többek hozzászólása után egyhangulag szükségesnek tartja a gyűlés az építkezést, a bemutatott tervezetet — melyet már a választmány és ennek egy kiküldött bizottsága is elfogadott, a költségvetést és annak fedezetére a kölcsönt megszavazza, — czélszerűnek találja, ki a határozat végrehajtásával megbizza az elnököt, kinek támogatására *építési bizottságot* választ. E bizottság tagjai: *Bereczky* Géza, *Kugler* Albert, *Csordacsics* Ferencz, *Tátray* Sándor, *Milibák* József, *Buzásy* József és jegyzője dr. *Szolnok* Jenő.

Az építést az alapszabályszerű jóváhagyás után rögtön megkezdik s május közepén kész lesz az egylet új tágas helyisége, mely reméljük, a Kath. legényegylet virágzásának új szakát fogja hirdetni.

A kereskedelmi alkalmazottak gyűlése.

A kereskedelmi és ipari alkalmazottak vasárnap délután a kereskedelmi és iparkamarában rendkívül népes gyűlést tartottak betegségélyezési ügyük rendezése ügyében. A gyűlést *Löwenstein* Zsigmond vezette, ki hosszabb beszédben fejtegette kiváló fontosságát annak, hogy a N gyváradon levő, mintegy 800 kereskedelmi- és ipari alkalmazott a kereskedelmi kórodába való belépés által biztosítsa magát megbetegedés esetére. A gyűlésen megvitatták a keresk. miniszterhez e tárgyban intézendő memorándumot, s elhatározták, hogy ügyük támogatására a helybeli kereskedelmi testületeket felkérlik. Az ülés végén egyik jelenlevő fölpanaszolta a kereskedelmi és ipari alkalmazottak már-már tűrhetlenné vált helyzetét, mely szerint naponként reggel 6-tól esti 9-ig kell helyt állniok, s a főnökök még a vasárnapi munkaszünetet sem tartják meg, s indítványozza, hogy egyesülve törekedjenek a főnököket a vasárnapi munkaszünet szigorú megtartására kötelezni. *Löwenstein* Zsigmond nem kél egy cseppet sem a főnökök védelmére, de ajánlja, hogy kellő higgadsággal és főleg alkotmányos eszközökkel vigyék ezt keresztül, vagyis álljanak össze 50—60 an és keressék fel *Gerő* Armin rendőrkapitányt, ki legelőbb tehet ügyük érdekében, adják elő neki sérelmeiket és ő bizonyára közben fog járni a főnököknél a vasárnapi munkaszünet dolgában.

Utána egyik jelenlevő szocialista izű beszédet mondott. Szerinte ma az alkotmányos eszköz nem elegendő valamely cél kivívására. Ajánlja a szakegylet szervezését a keresk. alkalmazottak figyelmébe.

A gyűlés 8 óra körül ért véget.

Kath. kör Belényesen. Mint örömmel értesülünk, *Belényesen* kath. kör van alakulóban. A mozgalom élén *Németh* József esperes-plébános áll, kinek sikerült megnyernie a gör. katolikus románok érdeklődését is az alakuló kör iránt. Ez ideig mintegy 100 tag jelentkezett.

ZENE ES MUVESZET.

A zeneiskola hangversenye.

A zenekedvelők zeneiskolája vasárnap délután rendezte növendék hangversenyét a zeneegylet helyiségében, a növendékek zenei haladásának bemutatására. A hangversenyen nagy számu intelligens közönség jelent meg és élvezte végig a növendékek fegyelmezett játékát. A növendékek zenei produkcióiból újból csak azon meggyőződést szereztük, hogy a zenei nevelés ez iskolában biztos kezekben nyugszik. Fegyelm, ügyesség és zenei érzék jellemzik a növendékek játékát. Így különösen dicséretet érdemelnek: *Glodiák Irén*, *Varszeghy* (zongora), *Réz László* (gordonka) *Melcher* Károly (hegedű), mindannyian *Mazalik* József, az intézet kiváló új zenetanárának tanítványai. *Mazalik* különben mint előadó is szerepelt, amennyiben fíával *Mazalik* Nándorral egy négyszeres szimfoniát adott elő. Nagy tetszést arattak *Hegedűs* István tanár növendékei is és pedig *Pongrácz* Margit, *Krausz* Irma (hegedű), *Réz* Klárika (zongora) és *Turóczy* J. (czimbalom).

Valamennyiük közül kitűnő meglepő szép játékkal *Rafael* Irma, ki ugy a zongorában, mint a czimbalmon kiváló tehetségnek bizonyult, kinek jövőjéhez nagy reményeket fűznek tanárai.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Kéz kezét mos.
Szerda délután: II. Rákóczy Ferencz fog-sága, est.: Uff király.
Sombat: A szókimondó asszonyság. Blaha Lujza vendégfelléptével.

Kéz kezét mos.

R'gen azt mondták: kéz kezét mos. Most pedig egyszerű a neve: protekció. Szidja mindenki, de senki sem tud meglenni nélküle.

Herczeg Ferencz aztán gondolt egyet, s a legelősebb fegyverrel: a gunyval ment neki ennek a kellemetlen elősdinek, mely nálunk jobban, mint bárhol ellepi az egész közöletet, s tehetségeket lehetlenné tesz, tökfeket ugorkafára juttat. Maróbb és finomabb gunyt keresve sem lehet találni, mint Herczeg Ferenczé ebben a darabban. Az embernek szinte megkönnyebbül a lelke, hogy végre kinevetheti kedvére azokat az alakokat, kiknek nappal »alázatos szolgája« s kiknek talán kegyes protekcióját is kéri. Csupa a mai protekció-hajhászó világból kiszakasztott alak. A darabos, falusi modoru képviselő, akit senki ki nem állhat, de aki egyszerre szellemes és kellemes ember lesz, mi-helyt híre szárnyal, hogy miniszter lesz belőle. Az udvari tanácsos, aki nem adja leányát a titkárhoz, míg csak annyit tud róla, hogy becsületes ember; de mikor elhitetik vele, hogy egy hercegnek a törvénytelen gyermeke: rögtön kész az áldás. A báró, a ki hamishangu énekesnőt protegál az operához. A magyarul nem beszélő honvédtiszt, aki azonban csillagászati főügyelő akar lenni. A »szakértő« építész, aki bazilikát építene, de egy kis tornya is összedől; ami külöben, mint ő mondja, csak »laikusok« előtt hiba. Az okleveles vivőmester, a ki a nagynénje protekciójával kapta oklevélét s protekcióval rehabilitáltatja magát a becsüle bíróságnál. A gimnázista is protekciót keres: négy tárgyból bukott meg, s pótvizsgát óhajt tenni; természetesen a tanároknak *pikjűk* volt rá. Protekciót kérnek itt még a herceg masszírozó komornyikjától is, s az udvari tanácsoshoz is csak úgy jut be az európai hírű tudós, hogy a háziasszonyától ajánlólevelet visz a tanácsos ur inasához. Ilyen világban eshetik meg, hogy törvényt akarnak hozni a csillagokról; szervezők egy állást az országos csillagászati felügyelőnek. Két komoly protegált van? Se baj! Lesz külön felügyelője az álló és külön felügyelője a bolygó csillagoknak. Akad még egy erős protekciós alak? Az sem baj: az majd jó lesz a két felügyelő főfelügyelőjének.

Hogy ezek a remekül kifigurázott alakok micsoda mesét játszanak végig, az szinte mellékes. Elég az, hogy a mese is érdekes, ha kissé szétfutó is; a dialog pedig Herczegh Ferencz szellemes, ötletes írói tehetségének egyik legremekőbb megnyilatkozása. Vigjáték a javából, magyar darab a legmagyarabbjából, egy Isten-áldotta nagy tehetség kitűnő alkotása.

A darab jóságát mutatja, hogy még a tegnapi előadásban is elragadta a közönséget. (Zárj-e közt: nem hittük, hogy olyan kevesen érdeklődjenek egy kitűnő magyar vigjáték, egy Herczeg-darab bemutatója iránt). Az egyes szereplők kidolgozák a maguk mondókáját; de az összejáték még gyenge, nem elég sima, inkább főpróbászerű volt. Gyorsabb menetben nagyobb hatást ért volna el a bemutató; tegnap főleg a felvonások végét a rendezés egészen ellapította, elvette a csattanót. Egyenkint a legtöbb szereplőről jót mondhatunk; E. Kovács Mariska, Bognár, Dési, Krasznay, Szarvasi, László Irén, Novák Irén, Kovács Lajos, Tóth Elek a megszokott szép alakítást produkáltak; különösen sikerült *Szathmáry* komornyikja s tetszett a kis Antalfy Margit, mint gimnázista Csatár megint remekelt az elriasztóan izléstelen maszk kifundálásában; Bérczi maszkja inkább operettbe való volt, mint vigjátékba.

A rendezőnek figyelmébe ajánljuk, hogy a mennydörgés és a házbeomlás két különböző dolog. —r.

Herczeg Ferencz darabja másodsor. Herczeg Ferencz ragyogóan elmés darabját, a *Kéz kezét mos*, ma kedden este másodsor játsszák a Szigligeti-színházban. Bizonyára meg fogják nézni azok, kik a premieren nem voltak jelen, mert Herczeg darabjánál kedvesebb, elmésőbb, a modern magyar társadalmat jobban jellemző darabot alig irtak még.

Alberti Werner mint Troubadur. Vasárnap este az a kevés számú zenekedvelő, a ki hí maradt a lágy szavu kis tenoristához, ismét élvezhette azt az énekművészetet, mely egy év előtt lázba hozta Nagyvárad színházlátogató közönségét. Alberti Werner Troubadurjáról nem kell sokat beszélnünk, hiszen tavaly zsufolt ház tombolva elismerte, hogy az tökéletes művészet, a hogy ő Verdi dallamait interpretálja. Akkor azt hittük volna, hogy Alberti Werner kedvence lett a nagyváradai közönségnek, a kit nem fog egyhamar elfelejteni. No lám s az idén már csak egy kis töredék jutott neki a tavalyi lelkesedésből, pedig ő ezt legkevésbé sem érdemelte s bizony-bizony csak azok sajnálkozhatnak, a kik nem hallották vasárnap. Az a kevés közönség azonban éppen olyan melegen ünnepelte mint tavaly. És Alberti Werner is ép olyan kedvel játszott, mint a zsufolt ház előtt. A szerelmi vallomást az idén is megismételte.

Az előadás egyebekben is kifogástalan és stilszerű volt. *Márkus Aranka* és *Szekely Anna* elismert legjobb szerepeiket éneklék a Troubadurban, s legföljebb Pintér gixereit kifogásolhatjuk. —os.

Pintér Imre népszinműve. Pintér Imre új népszinművéből Virág Lidi-ből erősen folynak a próbák, hogy minél jobb előadásban kerüljön színre a bemutatón. A darab főszereplői következők: Révész Bálint — Peterdi S., István — Pintér, Ferencz — Tóth E., Virág Lidi — Orley, Gerliczessé — Benkő, Juliska — P. Szép O., Benő — Bognár, Rigó — Krasznay, Zsissik — Bérczi, Babus — Szatmári, Jónás — Csátár, Abris — Heltai, Imre — Dézsi, Sándor — Perényi, Oregbérés — Kovács, Kati néni Vankó. A darabhoz négy zeneszerző is írja a szebbnél-szebb új nótákat és a szereplők mind a legnagyobb ambícióval készülnek a bemutatóra, hogy a kollega új műve minél nagyobb sikert arasson.

Blaha Lujza Nagyváradon. Jelen-tettük már a kedves és örvendetes hirt, hogy *Blaha Lujza*, a magyar színészet legnagyobb asszonya e héten vendégszerepelt a Szigligeti-színházban.

— Azt hittem tavaly — mondotta a nagy asszony Budapesten Somogyi Károly szinigazgatónak — hogy utoljára játszottam a nagyváradai közönségnek. De azok után a csodaszép esték után el kell még egyszer mennem oda utoljára, búcsuzóra...

Igy hát e héten meg fognak ujni a tavalyi Blaha-ünneppek szép jelenetei. Bizonyára elfog jönni mindenki erre a búcsuzóra, mert Blaha Lujza nem szándékszik már több vidéken vendégszerepelti. Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap játszik Nagyváradon Blaha Lujza. A *Szókimondó asszonyság*-ban lép föl először. Ez a szerep az ő csodálatos nagy és széles tehetségének egyik legvakítóbb dokumentuma. A négy előadást bérletszűnetben tartják meg, mérsékelt 25 százalékos helyáremeléssel s a bérlek jogait fönntartják.

Szerdán két előadás lesz. Szerdán a katolikus világ nagy ünnepén két előadás lesz a Szigligeti-színházban. Délután *Rákóczy Ferencz fogsága*, ez a kitűnő történelmi dráma,

este pedig *Uff király*, a színház nagysikerű operett repriizek kertüne színre.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 186.

Bérlet 160. sz.

Ma kedden, 1903. márczius 24-én:

Kéz kezét mos.

Vigjáték.

SZEMÉLYEK:

Zentay, udvari tanácsos	—	Kovács Lajos
Mariette leánya	—	H. Novák Irén
Özvegy Vivoné, Zentay Anna	—	E. Kovács Mariska
Sólyom, titkár	—	Tóth Elek
Borbídy báró	—	Krasznay Andor
Kabocza, műépítész	—	Erdélyi Miklós
Klotild, neje	—	László Irén
Szergiusz, tanár	—	Bérczi Gyula
Lőrincz, komornyik	—	Szatmáry Arpád

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Tamlászkék, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 80 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 óráttól előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, márczius 25-én:

Délután 3 órakor félhelyárrakkal:

II. Rákóczy Ferencz

f o g s á g a.

Szinmű.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

Uff király.

Operette.

TAVIRATOK.

Vihar a képviselőházban.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) Szünet után Eötvös Károly szólott az utcai vérengzésről. Kijelenti, hogy nem bizik a kormány igazságosságában, mert szó sem fér ahhoz, a rendőrséget terheli a felelősség. Az ifjuság csak kegyeletét rótta le Kossuth Lajos iránt és ezzel nem adott talán okot a rendőrök támadására? Vagy ha igen, mért nem veretik szét a Kossuth sirjához zarándokló tömeget mindenszentek napján is? Ez a gyalázatos támadás Kossuth emléke ellen felsőbb helyről volt rendezve. Üldözni szeretnék a Kossuth emléket. (Óriási zaj, éljenzés a baloldalon.)

Szell Kálmán válaszol Eötvös beszédére. Nem akar addig érdemileg válaszolni és conclusiókat levonni, míg a vizsgálatok be nem lesznek fejezve. De vissza kell utasítani azt a gyanúsítást, mintha *Kossuth* emléke ellen irányult volna a rendőrség közbelépése. Ő nyíltan kijelenti, hogy ő is tisztelője a 48-as Kossuthnak, de a 49-iki Kossuthot nem becsülhetik részrehajlatlanul. (Óriási zaj. Ellentmondások. Abczug! Üljön le! Gyalázat! kiáltások a szélsőbalon.) A rendőrség nem ok nélkül támadt és nem ok nélkül volt kivezényelve, mert az ifjuság reggel óta fenyegető izgatottsággal viselkedett. (Nem igaz! Hazugság!) Bebizonyította, hogy az ifjuság támadta a rendőröket, hiszen csak 18 polgár és 24 rendőr

sebesült meg. (Eláll! Hazudik! Perczekig tartó óriási zivaj. A padokat verik. Szell perczekig nem jut szóhoz.)

A zaj lecsendesülésével Szell Kálmán folytatja beszédét.

Nem hagyja magát terrorizálni és nem fogja engedni, hogy a parlamentbe utcai politikát vigyenek. (Az ellenzék a padokat verve kiabálja: Ne beszéljen! Nem türjük! Gyalázat!)

Eötvös Károly nem ad hitelt a miniszterelnök előadásának. Leakarja tagadni a valóságot, mert nem akar igazságot szolgáltatni. Csináljon nemzeti politikát, mert amíg lakajoskodik, az ellenzék teljes erejével ellenszegül.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, márcz. 23. A király ma délelőtt az általános kihallgatások során Pallavicini Sándor örgróft, Zichy Tivadar gróf követet és meghatalmazott minisztert, Bolla Kálmán altábornagyot, szentgyörgyi Müller László követet és Szápáry Tibor gróf miniszteri titkárt fogadta. (M. T. I.)

Szünet az egyetemen.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) Az egyetemi tanács az előadásokat csütörtökig felfüggesztette, ha pedig az ifjusági tüntetések nem csendesülnének, az előadások egész héten szünetelni fognak.

NYILTTÉR.

Mesés olcsó árák!!

A legolcsóbb bevásárlás
CZÍPŐ, KALAP
és mindenemü
urri és női divatcikkek
forrása van most! a volt Róth A. Gyula
ujjonnan létesített
WEISZ HENRIK
olcsó-, kalap- és uri divat áruházában.
NAGYVÁRAD,
Zöldfa utca, Amigóval
szemben.

Mesés olcsó árák.

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett
13 próbás **ezüst evőkészletek 5^{1/2}**
gyertyatartók és girandolók 6^{1/2}
krajczár grammja

DEUTSCH SIMON
ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

Uj czipőüzlet!

Aranyi Albert

kizárólagos czipő áruháza

Nagyvárad, Fő-utca,

Huzella M. céggel szemben 194.

Különlegesség

férfi, női és

gyermek czipőkben.

Szolid kiszolgálás! Szabott árak!

Uj czipőüzlet!

KÖZGAZDASÁG.

A nagyváradai hegyközség közgyűlése.

A nagyváradai hegyközség vasárnap délelőtt 11 órakor évi közgyűlését tartotta a városházban.

Dr. Molnár Imre elnöke alatt mintegy 50 szőlősgazda volt jelen, akik élénk érdeklődéssel kísérték az előterjesztett ügyeket.

Elnök konstata, hogy a hegyközség tagjai megfelelő számmal jöttek össze s így a közgyűlés megtartható.

Bordé Ferencz jegyző előterjesztette a hegyközség múlt évi zárszámadását, valamint az 1903. évre összeállított költségvetést; ez utóbbiban a hegyi adó a szükséglet folytán 18%-ban lett megállapítva.

A zárszámadást és költségvetést elfogadták.

A hegyi napszám.

Dr. Molnár Imre előterjesztette ezután a hegyi választmányának határozatát a hegyi napszám szabályozása tárgyában. Hangsúlyozta, hogy a választmány nem akarja senkinek a jogát korlátozni, hanem a szabadverseny alapján a kínálat és kereslet szerint némi egészségesebb rendszert akarnának behozni, hogy a gazda ne legyen kitéve a vinczellérek önkényének, tulkapásainak, viszont a munkások is igazságos bért kapjanak munkájukért. Az igazságos napszám mindkét fél érdeke. Akinek 1-2 napra kell 10-20 ember, inkább több napszámot ír, de nem igazságos, hogy ez 1000 ember napszámát irányítsa. A hegyi napszám eddigi megállapítása és közlése nem volt helyes és sokszor káros volt a munkásra. A választmányának az a javaslata, hogy a kínálat és kereslet kipuhatólása után minden héten felváltva 2-3 szőlőbirtokossal együttesen állapítsa meg a hegybíró az a heti napszámot s szerdán vagy estőtörtökön közölje a lapokban. Ezt nem lehet senkire kötelezővé tenni, de ha a gazdák komolyan akarják a dolgot rendezni, lassaukint a munkások beleszoknak. Természetesen csak akkor, ha látják, hogy a napszám megállapítása igazságos.

Farkas Imre ezt alig tartja keresztülvihetőnek, mert a munkás, mikor elviszik, tudni akarja, hogy mit kap.

Kárgyer Sándor igazat ad az előtte szólónak. Helyesebb volna, hogy ha a hegybíró a piacon kihirdetné, hogy most ez a napszám s szerdán lesz a heti napszám megállapítva.

Ellenőrizték továbbá, hogy a kerülőök ne lovalják fel a napszámokat.

Molnár Lajos ismerteti az aradhegyaljai szokást. Ott a napszámok piacokon hirdető tábla áll, amelyen ki van függesztve a múlt heti napszám s mikor márlátják a kereslet és kínálatot, ahhoz irányítják a folyó napszámot. Itt is lehetne ezt rendezni s már kedden az előző heti napszám mellett a folyó napszámot kitétni. A táblán a hegyközségre vonatkozó hirdetményt is ki lehetne függeszteni.

A közgyűlés a választmányt bizta meg a dolog keresztülvitelével.

A szőlőbirtokosok orsz. szövetsége.

Dr. Molnár Imre elnök ezután örvendetes eseményként jelenti, hogy Budapesten megalakult a magyar szőlőbirtokosok országos szövetsége. Atgondolt, remek beszédben mutatott rá, hogy mennyiben különbözik a mai szőlőkezelés a régittől; míg azelőtt inkább szórakozás volt, ma iparszerű tevékenységet, kereskedelmi szellemet igényel. A szőlősgazdának sok mellék dologgal kell foglalkozni; pl. a vámkérdéssel, az adózási viszonyokkal; ha ezeket és sok más nem tanulmányoznak, elmaradnak a versenytől, Lelkes, átértzett beszédben rámutat, hogy a gazdáknak már régen meg van az Országos Magyar Gazdasági Egyesületük, de ennek kebelében a szőlőbirtokosok érdekeivel keveset törődtek. Ezért kell gondoskodni saját egyesületükről. Ezt czélozták Budapesten azok a teljesen megbízható, kiváló férfiak, akik megalakították a szőlősgazdák országos szövetségét. Ha már előbb létesült volna ez a szövetség, sok bajtól megszabadultak volna; aligha életet nyerne az olasz vámklauszula, s a súlyos pénzügyi törvények. Rámutat, hogy az agrár kölcsön mly magas kamat és súlyos feltételek mellett adja az állam; ez is másként lenne, ha lett volna egy erős szervezet a szőlősgazdák érdekében annak idején. Az orsz. szövetséget mindent el fog követni a szőlősgazdák érdekében. Az alapító tagok 200 koronát fizetnek egyszersmindenkorra, a rendes tagok évi 8 koronát. A hegyközséglépjén be alapító tagul s kéri, hogy a gazdák minél tömegesebben iratkozzanak be rendes tagokul. A hol 50 tag lesz, helyi szövetséget alakítanak s ezek önállóan tárgyalják a felmerülő kérdéseket s az országos szövetség jár el a kormánytól.

A lelkes beszéd hatása alatt az elnök indítványát éljenzéssel fogadták s elhatározták, hogy a hegyközség alapító tagul belép.

A közgyűlésen mindjárt a következők iratkoztak be a szövetséget tagjaikul:

Nagyváradai hegyközség alapító tagul 200 koronával; rendes tagokul évi 8 koronával: Lukács Géza alezredes, Windisch Márton, Tínger Ferencz, Unger Jolán, Velyáczky Gyula, Császár József, Darvassy Lajos, Széles Lajos, Rothmann Jakab, Kugler Albert, Kaczián Károly, Schadeberg Béla, Kovács Imre, Korbutz Péter, dr. Molnár Imre, Molnár Lajos, Baumeister Ernő, Sal Ferencz Aufricht Mór, Guttmann József, Farkas Imre, Csobánczy Lajos, Bordé Ferencz.

A választás.

A közgyűlés végén a kilépő és elhalt választmányi és számvizsgáló bizottsági tagok helyét töltötték be.

34 szőlőbirtokos beadott 575 szavazatot.

A választás eredménye:

Választmányi tagok lettek: Guttmann József (572 szavazattal), Farkas Imre (572), Fűredy László (572), Kaczián Károly (572), Makkay József (449. (uj) Tichy Gyula (572), Székely Sándor (572), Dr. Vimmer I. Julian (449) szavazattal.

Szavazatot kaptak még: Aufricht Mór (14) Baumeister Ernő (109).

Számvizsgáló bizottsági tagok lettek: Székely Sándor (572), Kugler Albert (572), Léway Zsigmond (572), Papp György (572), Grünvald Simon (558 szavazattal.)

Szavazatot kaptak még: Aufricht Mór (14), Baumeister Ernő (109).

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A szőlőbirtokosságának — tudomásul.

A nagyváradai hegyen a szőlő munka napszám a hét folyamára (pálinka nélkül) 55 krajczárba (110 fillér) alakult.

Nagyvárad, 1903 márcz. 23.

Márkus János,
hegybíró.

Értéktőzsde.

Budapest, márcz. 23.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasut	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, márcz. 23.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	—
Káposzta, repce, aug.	6.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. márcz. 23-án.

Magyar aranyjáradék 4%	121.25
Magyar koronajáradék	93.10
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	200.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	158.75
Oztrák járadék papirban	100.50
Oztrák járadék papirban	100.50
Oztrák járadék aranyban	121.50
Oztrák korona járadék	101.—
Oztrák államsorsjegyek	154.—
Oztrák magyar bank részvény	15.98
Magyar hitelbankrészvény	751.25
Oztrák hitelintézet részvény	693.50
Párisi vista	95.55
29 frankos arany (Napoleon'dor)	119.00
Németbirodalmi márka	117.07
Londoni vista	269.90
20 márkás arany	26.42

A szerkesztőjét felölle:

Dr. VUCSKICS GYULA.

SZOBEL ADOLF

női ruha és confection készitési
műterem

Nagyváradon, Fő-utca. (Bartsch-ház).

Ajánlja szakmájába vágó mindenféle ruhák divatos elkészitését, ugymint: utcai és estői toiletteket, angol és francia szabásu ruhákat, kosztümöket. Sport-ruhák mindennemű fazonban,

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kívántatik mérték helyett. 148

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-házban a II-ik emeleten egy 6 szobás utcai lakás f. évi május 1-től kiadó.

Bővebbet a házmesternél. 180.

A
Polgári Takaré- és segélyszövetkezet
folyó év elején nyitotta meg

8-ik évtársulatát,

melybe résztvenni óhajtok

e hó végéig mulasztási illeték nélkül vétetnek fel.

Befizetés hetenként 3-szor, u. m.:

Vasárnap d. e. 9—11 óráig

Szerdán d. u. 3—5

Pénteken d. u. 3—5

teljesíthetők.

Jelentkezők mindennap felvételnek a szövetkezet üzlethelyiségében (Kossuth Lajos-u. 4. sz.)

179

Hirdetmény.

A Nagyváradi takarékpénztár, Biharm gyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank, Biharmgyei takarékpénztár és Gazdasági és iparbank bejegyzett nagyváradi cégek ezennel közölni teszik, hogy f. é. február hó 15. napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Egy zárlattól a másik zárlatig heverő tőkék után 4 % -ot. 2. A zárlatközi időben legalább 4 hóig heverő tőkék után 3 1/2 % -ot. 3. a zárlatközi időben nem teljes 4 hóig heverő tőkék után 3 % -ot. 4. Olyan tőkék után, melyek az intézetnél legalább 4 hóig hevernek, de betéti idejük a zárlat által megszakított olyképpen, hogy a zárlat időpontjáig még 4 hó el nem telt:

a zárlat előtti időre 3 % -ot
a zárlat utáni időre 3 1/2 % -ot

A zárlat minden év június hó 30-án és december hó 31-én eszközöltetik és a kamatok a fenti kamatláb szerint tőkésítetnek.

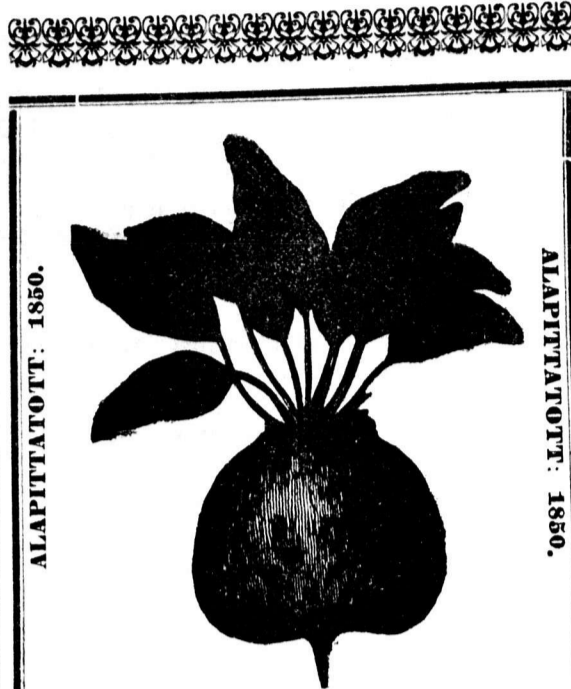
A 10 % os jövedelmi adót a belevő megterhelése nélkül az intézetek fizetik.

Az intézeteknél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. é. április hó 1-ső napjától kezdődőleg lép érvénybe.

Nagyváradi 1903 február hó 14-én.

Nagyváradi takarékpénztár r. t.
Biharm. keresk., ipar és terményhitelbank r. t.
Biharmgyei takarékpénztár r. t.
Gazdasági és iparbank r. t.

158

ALAPÍTÁTOTT: 1850.

ALAPÍTÁTOTT: 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlan

legkitűnőbb magvaimat.

Valódi eredeti kítüntetett

takarmányrépa-fajokat.

Valódi Oberdorfi, kerek, sárga;

Mammuth óriás, vörös, Eckendorfi,

Olajbogyó; Palaczk alakú, hosszú.

Allamillag vizsgált, arankamentes

francia és magyar luczerna, stíriai

vörös lóhere.

Pázsit díszfű-vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, gomborka, len stb.

Különféle gazdasági MAGVAK.

A legjobb konyhakerti VIRÁGMAGVAK és GUMÓK.

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel

Dell'Orto Károly

Nagyváradi, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.
Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

274—1903 vgh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiktűdött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy a debreczeni kir. tszéknél 1744. V. számú Takaré- és Hitelintézet debreczeni cég végrehajtató javára Fodor Lajosné szül. Vágó Eszter köbölküti lakosok ellen 3000 kor. s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1087 kor.-ra 70 fillerre becsült butorneműek, gazdasági szerek, ágyneműek, sertés ól, tengeri göré, fasmagtár, üveg és porcellán neműek, konyhai felszerelés, lovak, hordók és borokból álló ingóságok 3000 kor. tőke ennek 1902. november hó 4-től járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj, eddig összesen: 209 kor. 11 fill. per, végrehajtás kérési és foganatosítási, továbbá 3 kor. 70 fillér árverés tüzési költség erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a székelyhidi kir. járásbírósnak 1903. évi V. 115/3. sz. végzése folytán a helyszínén, vagyis 1903. április 3-án d. e. 8 órakor Ottományban, április 4-én d. e. 8 órakor Nagy-Kágyán és ennek befejezése után Köbölkúton alperesek lakásán illetve tulajdonát képező ház és pinczében kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Amennyiben ugyanezen ingóságok más végrehajtatók javára le- vagy felülfoglalva vannak, — az árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében mindazon végrehajtatók, foglaltatók és felülfoglaltatók követelésének kielégítésére rendeltetik el, kiknek javára az árverési hirdetmény kibocsátása napjáig a foglalás már foganatosított.

Kelt Székelyhiden, 1903. március 11.

Jóny Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

209.

Három magtár

azonnal kiadó a

Biharmgyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank

Nagy Teleky-utcai házában.

306

Egy fillérbe

sem kerül meggyőződni, hogy melyek a tavaszi és nyári idény legválogatottabb újdonságai, ha a n. é. hölgyközönség egy pillanatra betekint

EISLER BERTALAN

női divat, rövidáru és kézimunka kereskedésébe

Nagyváradi, Olaszi, Fő-utca.

Dus választékban most érkeztek meg: Excentrik gyermekruhák, kötények, batiszt és selyem fejkötők. Ruha diszek, szalagok, csipkék és himzések. Kézimunkák, himző, kötőselymek és pamutok. Arcz- és menyasszonyi fátvok. Mindennemű piperecikkek. Női- és gyermek zsebkendők, gallérok, kézelők.

Zacharias keztyük és minden létező rövidáru cikkek.

Női NAPERNYŐK mélyen leszállított árban.

204

Egy fillérbe sem kerül bizonyosságot szerezni, hogy üzletem a legolcsóbb beszerzési forrás!